

**Համախմբված ֆինանսական
հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

«Գլոբալ Շիփինգ» ՍՊԸ

31 դեկտեմբերի 2024թ. և 31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	10
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

«Գլոբալ Շիփսիինգ» ՍՊԸ-ի մասնակցին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Գլոբալ Շիփսիինգ» ՍՊԸ-ի (Ընկերություն) և նրա դուստր ընկերության (միասին՝ Խումբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվերին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

Մեր կարծիքով՝ կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Խմբի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախմբված ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվերին ավարտված տարիների համախմբված ֆինանսական արդյունքների ու համախմբված դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Խմբի 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի չեն ենթարկվել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարոլախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Խումբը լուծարելու կամ Խմբի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Խմբի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամոռեմ կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամոռելությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Խմբին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

- Ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ հսմբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք հսմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի
տնօրեն

Նարինե Աճեմյան, FCCA

Առաջադրանքի պատասխանատու

31 հուլիսի 2025թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Հասույթ	5	10,505,443	10,641,552
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(6,146,152)	(6,006,394)
Համախառն շահույթ		4,359,291	4,635,158
Այլ եկամուտ		4,738	11,080
Իրացման ծախսեր	7	(1,616,486)	(1,339,557)
Վարչական ծախսեր	8	(1,531,272)	(1,089,680)
Այլ ծախսեր		(91,867)	(238,969)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		1,124,404	1,978,032
Ֆինանսական եկամուտ	9	13,576	11,269
Ֆինանսական ծախսեր	9	(174,382)	(91,502)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	10	48,209	(7,291)
Շահույթ մինչև հարկերը		1,011,807	1,890,508
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(218,991)	(360,998)
Տարվա շահույթ		792,816	1,529,510
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Հոդվածներ, որոնք հետագայում կարող են վերադասակարգվել շահույթին կամ վնասին			
Արտերկրյա ստորաբաժանումների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերություններ		(66,230)	14,758
		(66,230)	14,758
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		726,585	1,544,268

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ակտիվներ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	12	526,023	373,737	158,972
Ոչ նյութական ակտիվներ	13	226,636	190,298	14,849
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	14.1	859,006	851,630	416,804
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	15	81,206	81,094	48,809
Տրամադրված փոխառություններ	16	-	114,353	470,379
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,692,871	1,611,112	1,109,813
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ		28,319	10,220	23,983
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	1,920,376	1,521,336	797,335
Տրամադրված փոխառություններ	16	1,290,940	776,647	338,628
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	18	77,102	273,841	85,701
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		3,316,737	2,582,044	1,245,647
Ընդամենը ակտիվներ		5,009,608	4,193,156	2,355,460

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	1 հունվարի 2023թ.
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Սեփական կապիտալ	19			
Կանոնադրական կապիտալ		40,443	40,443	50
Արտարժույթի փոխարկման պահուստ		(77,201)	(10,971)	(25,729)
Կուտակված շահույթ		2,359,417	1,566,601	844,939
Ընդամենը սեփական կապիտալ		2,322,659	1,596,073	819,260
Պարտավորություններ				
Ոչ ընթացիկ				
Վարկեր և փոխառություններ	20	316,638	552,612	167,993
Վարձակալության գծով պարտավորություն	14.2	799,842	813,696	420,302
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		1,116,480	1,366,308	588,295
Ընթացիկ				
Վարկեր և փոխառություններ	20	347,946	221,003	253,842
Վարձակալության գծով պարտավորություն	14.2	148,649	111,960	54,237
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21	1,063,786	504,315	396,703
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		10,088	393,497	243,123
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		1,570,469	1,230,775	947,905
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		5,009,608	4,193,156	2,355,460

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. հուլիսի 31-ին:

Շուշանիկ Հարությունյան
Տնօրեն

Համեստ Գաբրիելյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Փոխարկման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	50	(25,729)	844,939	819,260
Տարվա շահույթ	-	-	1,529,510	1,529,510
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	14,758	-	14,758
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	14,758	1,529,510	1,544,268
Գործարքներ սեփականատերերի հետ				
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ	40,393	-	-	40,393
Շահաբաժիններ	-	-	(807,848)	(807,848)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	40,393	-	(807,848)	(767,455)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,443	(10,971)	1,566,601	1,596,073
Տարվա շահույթ	-	-	792,816	792,816
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(66,230)	-	(66,230)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(66,230)	792,816	726,586
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,443	(77,201)	2,359,417	2,322,659

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Տարվա շահույթ		792,816	1,529,510
Ճշգրտումներ՝			
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		297,598	192,889
Ֆինանսական ծախս		174,382	91,502
Շահութահարկի գծով ծախս		218,991	360,998
Ֆինանսական եկամուտ		(13,576)	(11,269)
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ) վնաս		(48,209)	7,291
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները		1,422,002	2,170,921
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն		(324,167)	(686,569)
Պաշարների փոփոխություն		(18,099)	13,763
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն		538,673	72,927
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ		1,618,409	1,571,042
Վճարված տոկոսներ		(55,394)	(30,496)
Ստացված տոկոսային եկամուտ		1,519	390
Վճարված շահութահարկ		(602,512)	(242,909)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		962,022	1,298,027

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Փոխառությունների տրամադրում		(426,938)	(1,357,979)
Տրամադրված փոխառությունների մարում		27,230	1,296,442
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(369,302)	(496,434)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(769,010)	(557,971)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր		-	40,393
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	22	181,348	655,985
Վարկերի և փոխառությունների մարում	22	(315,135)	(310,467)
Վարձակալության գծով մարումներ		(267,655)	(120,841)
Վճարված շահաբաժիններ	19.2	-	(807,848)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(401,442)	(542,778)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)		(208,430)	197,278
Արտարժույթի փոխարկման և փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա		11,691	(9,138)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում		273,841	85,701
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում		77,102	273,841

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 42-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գլխավոր Շիփինգ ՍՊԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«Գլոբալ Շիփինգ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը («Ընկերություն» կամ «Գլոբբինգ», դուստր ընկերության հետ միասին՝ «Խումբ») հանդիսանում է առաջատար միջազգային լոգիստիկ մատակարար, որը մասնագիտանում է բեռնափոխադրման և առաքման ծառայությունների մեջ Հայաստանում, Ղազախստանում և Ուզբեկստանում:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՄ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«Գլոբբինգ»-ը հիմնադրվել է 2015թ. հուլիսի 3-ին և ներկայումս հանդիսանում է միջազգային լոգիստիկ ընկերություն, որը գտնվում է Հայաստանում և գործունեություն է ծավալում նաև Ղազախստանում:

Ընկերությունը միջազգային առցանց գնումների հարթակ է, որը թույլ է տալիս հաճախորդներին գնումներ կատարել 9 երկրներից՝ ԱՄՆ, Անգլիա, Գերմանիա, Չինաստան, ԱՄԷ, Իտալիա, Հունաստան, Իսպանիա և Ռուսաստան: Ընկերությունն ունի սպասարկման ավելի քան 150 կենտրոնների և պահարանների ցանց Հայաստանում:

«Գլոբբինգ»-ը դիրքավորվում է որպես զարգացող շուկաներում էլեկտրոնային առևտրի առաջատար լուծում առաջարկող ընկերությունների ցանց՝ ապահովելով լիարժեք մուտք դեպի առաջատար առցանց խանութներ, ինչպիսիք են Amazon-ը, Inditex-ը, AliExpress-ը և շատ ուրիշներ:

Ընկերության գրանցված գրասենյակը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, 0012, Հ. Քոչար փողոց 44, գրասենյակ 53, հասցեում:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են «Գլոբբինգ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության («Դուստր ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները: Դուստր ընկերությունում Ընկերության մասնաբաժինը 100% է: Դուստր ընկերության գործունեությունը ևս բեռնափոխադրման և առաքման ծառայությունների մատուցումն է: Դուստր ընկերությունը գրանցվել է որպես իրավաբանական անձ Ղազախստանի Հանրապետության Արդարադատության նախարարությունում 2018թ. նոյեմբերի 19-ին:

Դուստր ընկերության գրանցված գրասենյակը և գործունեության հիմնական վայրը գտնվում են հետևյալ հասցեով՝ Ղազախստանի Հանրապետություն, Ալմաթի, Նուրլան Կապարովի փողոց 368, Մեդետալի շրջան 2:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 363 (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 301 աշխատակից):

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Խումբն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Խմբի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեյջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

ՀՀ ԿԲ-ն Հայաստանի կառավարության հետ համատեղ կարողացավ զսպել գնաճը, սակայն դա դժվարություններ ստեղծեց արտահանողների և արտաթողարկող պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաաշխարհային գնաճը և էներգիայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ընկերությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի այդ ռիսկերն արդյունավետորեն կառավարելու կարողությունից:

Ղազախստանի Հանրապետության տնտեսությունը շարունակում է ցուցաբերել զարգացող շուկայի բնութագրեր: Այն շարունակում է մնալ հատկապես զգայուն երկրի արտահանման մեծ մասը կազմող նավթի, գազի և այլ հանքային ապրանքների գների տատանումների նկատմամբ: Բացի այդ, բարձր գնաճը, 2022թ. հունվարի ներքին անկարգությունները, տարածաշրջանային քաղաքական շարունակական լարվածությունը և փոխարժեքի անկայունությունը բացասաբար են ազդել և կարող են շարունակել բացասաբար ազդել Ղազախստանի տնտեսության վրա՝ նվազեցնելով իրացվելիությունը և սահմանափակելով միջազգային ֆինանսավորման հասանելիությունը: Ղազախստանի ֆինանսական շուկաները շարունակում են մնալ անկայուն, բնութագրվում են գների զգալի տատանումներով: Այս մակրոտնտեսական միջավայրը շարունակում է էական ազդեցություն ունենալ Դուստր ընկերության գործունեության և ֆինանսական դիրքի վրա:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության վրա՝ Հայաստանի և Ղազախստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Խմբի ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Խմբի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Խումբն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ԿԿ) կողմից:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., էական ազդեցություն չեն ունեցել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ և կովենանսորվ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Մարակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 7 փոփոխություններ),

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել հմբի կողմից

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել հմբի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն հմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա հմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (<<ՄՍ 21 փոփոխություն)
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում» (<<ՄՍ 9 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ)
- <<ՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

4.2 Համախմբման հիմքեր

հմբի ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբում են ընկերության և իր դուստր ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները: Ընկերության և դուստր ընկերության հաշվետու ամսաթիվը դեկտեմբերի 31-ն է:

Համախմբման ժամանակ հմբի ընկերությունների միջև բոլոր գործարքները և մնացորդները բացառվում են, ներառյալ հմբի ընկերությունների միջև գործարքների արդյունքում չվաստակած օգուտները և չկրած վնասները: Երբ ակտիվի ներխմբային վաճառքից առաջացող չկրած վնասը համախմբման ժամանակ հակադարձվում է, հիմքում ընկած ակտիվը նաև ենթարկվում է արժեզրկվածության գծով ստուգման՝ հմբի տեսանկյունից:

4.3 Կլիմային առնչվող հարցեր

Խումբը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ձախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Խումբը գիտակցում է հետագա ջանքերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Խմբի ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

4.4 Արտաթույլ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Խմբի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

«Գլոբալ Շիփինգ» ՍՊԸ-ի գործառնական արժույթը՝ հայկական դրամն է: Դուստ ընկերության՝ «Գլոբբինգ» ՍՊԸ-ի գործառնական արժույթը՝ ղազախական տենգեն է:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Խմբի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտաթույլով գործարքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս՝ Խմբի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտաթույլով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ << ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 եվրո	413.89	447.90
<< դրամ/10 տենգե	7.57	8.86

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը):

Արտաթույլով գործարքներից, ինչպես նաև արտաթույլով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

Արտերկրյա ստորաբաժանումներ

Խմբի ֆինանսական հաշվետվություններում բոլոր ակտիվները, պարտավորությունները և Խմբի Դուստր ընկերության << դրամից բացի այլ գործառնական արտաթույլով կատարվող գործառնությունները համախմբման դեպքում փոխարկվում են << դրամի (Խմբի ներկայացման արտաթույլ): Դուստր ընկերության գործառնական արժույթը մնում է անփոփոխ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Համախմբման ժամանակ, ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվել են << դրամի հաշվետու ամսաթվի փակման դրույքաչափով: Եկամուտները և ծախսերը փոխարկվել են Խմբի ներկայացման

արտարժույթի հաշվետու ժամանակաշրջանի միջին դրույքաչափով: Փոխարկումից տարբերություններն արտացոլվել են այլ համապարփակ եկամուտներում և ճանաչվել են արտարժույթի փոխարկումից կապիտալի պահուստում: Արտերկրյա ստորաբաժանման օտարման ժամանակ, կապիտալում ճանաչված փոխարկումից կուտակված տարբերությունները վերադասակարգվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, և ճանաչվում են որպես օտարումից օգուտի կամ կորստի մաս: Օգտագործվող դրույքաչափերը հետևյալն են՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հաշվետվու ամսաթվի դրությամբ	0.757	0.886
Տարեկան միջին փոխարժեք	0.838	0.860

4.5 Հասույթ

Հասույթը ձևավորվում է հիմնականում բեռնափոխադրման և առաքման ծառայություններից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Խումբն առաջնորդվում է 5-բայլի գործընթացով:

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունները
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Խումբը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Խումբը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե Խումբը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Խումբը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

4.6 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Խմբի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 5 տարի համակարգչային ծրագրերի համար:

4.7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Կապիտալացված ծախսեր	9 - 40 տարի
Սարքավորումներ և տրանսպորտային միջոցներ	3 - 15 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	2 - 8 տարի
Տնտեսական գույք	2 - 8 տարի
Այլ	2 - 10 տարի:

4.8 Վարձակալված ակտիվներ

Խումբը՝ որպես վարձակալ

Խումբը կնքում է վարձակալական պայմանագրեր հիմնականում պահեստի, գրասենյակային տարածքների, ինչպես նաև պահոցների համար: Խումբը չի կնքում վաճառքի և հետադարձ վարձակալության պայմանագրեր:

Խումբը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Խումբն իր ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Խմբի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Խումբը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Խումբը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվն արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Մաշվող ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց

հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթում կամ վնասում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ:

4.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ էսումբը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՄ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Խմբի՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամտում կամ փոխարժեքային տարբերությունից օգուտում (վնասում), բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որն արտացոլված է այլ ծախսերում:

Ներկայացված ժամանակաշրջաններում էսումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ չունի:

Խմբի ֆինանսական ակտիվներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Խմբի առևտրային և այլ դերբիտորական պարտքերը, տրամադրված փոխառությունները և դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող):

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ գեղջման ազդեցությունն աննշան է, գեղջում չի կատարվում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: Պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, առևտրային դերբիտորական պարտքերը, որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն:

Պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Ապագայամետ գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ն ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեզրկմանը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է Ծանոթագրություն 26.2-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկային վարկերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր և ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, և որտեղ կիրառելի է, ճշգրտվում են գործարքի ծախսումների մասով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը ֆինանսական պարտավորությունը չի դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Հետագայում ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսների հետ կապված բոլոր ծախսերը ներառված են ֆինանսական ծախսումների կամ ֆինանսական եկամուտների մեջ:

Ներկայացված ժամանակաշրջաններում հումքն իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ չունի:

Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 25-ում:

4.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, երբ հումքն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

4.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույքի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ հումքն ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ հումքը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ

կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալիս կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Խումբը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

4.12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Խումբը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

4.13 Սեփական կապիտալ, պահուստներ և շահաբաժիններ

Խմբի կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Կանոնադրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված փայերի նոմինալ արժեքը:

Փոխարկման պահուստը ներառում է Խմբում ընդգրկված արտերկրյա կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացման արժույթով վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները:

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքներն առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

4.14 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,
- (գ) սոցիալական ապահովության մասհանումները և այլ սոցիալական վճարները,
- (դ) ոչ դրամային հատուցումները:

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Խմբին մատուցում են ծառայություններ, Խումբն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջկված գումարը, Խումբը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Խումբն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

4.15 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Խմբի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Խումբն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալության գծով պարտավորությունների արժեքը հիմնված է ղեկավարության արած՝ վարձակալության ժամկետների գնահատման, ինչպես նաև լրացուցիչ փոխառության դրույքի վրա, որն օգտագործվել է վարձակալության վճարները զեղչելու համար: Վարձակալության ժամկետը գնահատելու ժամանակ ղեկավարությունը հաշվի է առնում այն բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, որոնք Խմբի համար վարձակալության երկարաժամանակ հնարավորությունը կիրառելու համար տնտեսական խթան են հանդիսանում, ինչպիսիք են վարձակալված վայրում գտնվող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը, վայրերի փոխարինման վիճակագրություն, ինչպես նաև վարձակալության պայմանագրերը լուծելու և կնքելու ծախսերը:

Այս գործոններում փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ գնահատված վարձակալության ժամկետների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալության գծով պարտավորությունների ներկայացված արժեքների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ

Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հաշվարկելու համար Խումբն օգտագործում է պահուստի մատրիցան: Պահուստի դրույքաչափերը հաշվարկվում են՝ հիմնվելով հաճախորդների տարբեր սեգմենտների խմբավորումներից առաջացած ժամկետանց օրերի վրա, որոնք կորստի նույնատիպ մոդել ունեն:

Սկզբնապես պահուստի մատրիցան հիմնված է Խմբի՝ պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների վրա: Խումբը ստուգել է պահուստի մատրիցան՝ պատմական պարտքային կորստի փորձառությունն ապագան կանխատեսող տեղեկության հետ ճշգրտելու համար: Տնտեսական պայմանների կանխատեսման ազդեցությունն ակնկալվող պարտքային կորուստների որոշման վրա աննշան է եղել: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցները թարմացվում են և փոփոխությունները վերլուծվում են ապագան կանխատեսող գնահատականներում:

Պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների, տնտեսական պայմանների կանխատեսման և ակնկալվող պարտքային կորուստների միջև հարաբերակցության գնահատումը նշանակալի է: Ակնկալվող պարտքային կորուստների արժեքը հանգամանքների և կանխատեսվող տնտեսական պայմանների նկատմամբ զգայուն է: Խմբի պատմական պարտքային կորստի փորձառությունը և տնտեսական պայմանների կանխատեսումը կարող են չարտահայտել հաճախորդի՝ ապագայում սպասվող պարտքը չմարելու հավանականությունը: Խմբի առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կարուստների վերաբերյալ տեղեկությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 26.2-ում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

4.16 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը

Այն չափը, որով կարող է ճանաչվել հետաձգված հարկային ակտիվ, կախված է այն հավանականության գնահատումից, թե արդյո՞ք ապագայում հասանելի կլինի եկամուտ, որի դիմաց կիրացվեն նվազեցման ենթակա ժամանակավոր տարբերությունները և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասը: Ի լրումն, անհրաժեշտ է էական դատողություն հարկային միջավայրում իրավական և տնտեսական սահմանափակումների և անորոշությունների գնահատման ժամանակ:

5 Հասույթ

	2024թ.	2023թ.
Առաքման և բեռնափոխադրման ծառայություններից հասույթ	10,347,293	10,636,365
Այլ	158,150	5,187
	10,505,443	10,641,552

Խմբի հասույթն ըստ ճանաչման ժամկետայնության ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Ժամանակի ընթացքում փոխանցվող ծառայություններ	10,505,109	10,639,746
Ժամանակի մեջ ինչ որ պահին փոխանցվող ապրանքներ	334	1,806

6 Վաճառքի ինքնարժեք

Վաճառքի ինքնարժեքը հիմնականում ներառում է ձեռքբերված առաքման և բեռնափոխադրման ծառայությունների արժեքը:

7 Իրացման ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	820,417	682,633
Առաքման և պահպանման ծախսեր	292,643	230,123
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	249,370	163,897
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	174,118	128,217
Այլ	79,938	134,687
	1,616,486	1,339,557

8 Վարչական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	601,025	398,447
Մասնագիտական ծառայություններ	204,995	76,635
Բանկային ծախսեր	135,752	146,463
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	74,565	50,352
Գրասենյակային ծախսեր	77,347	48,719
Գործուղումներ	65,821	99,386
Այլ	371,767	269,678
	1,531,272	1,089,680

9 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Բանկային փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	55,396	29,669
Վարձակալության գծով տոկոսային ծախսեր	118,986	61,834
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	174,382	91,503
Բանկային հաշիվներից տոկոսային եկամուտ	1,519	391
Կապակցված կողմերին տրամադրված վարկերից տոկոսային եկամուտ	12,057	10,879
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	13,576	11,270
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	160,806	80,233

10 Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)

	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	39,219	36,641
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	8,990	(43,932)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	48,209	(7,291)

11 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկ	228,443	391,303
Հետաձգված հարկ (տե՛ս Ծանոթագրություն 15)	(9,452)	(30,305)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	218,991	360,998

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	1,011,807		1,890,508	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	182,125	0.18	340,291	0.18
(Զհարկվող եկամուտ) չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	33,412	0.03	16,053	0.01
Տարբեր հարկային դրույքաչափերի ազդեցությունը	3,454	-	4,654	-
Շահութահարկի գծով ծախս	218,991	0.22	360,998	0.19

12 Հիմնական միջոցներ

	Շենքեր և շինություններ	Տրանսպորտային միջոցներ և տնտեսական գույք	Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ծախսումներ	Համակարգչային տեխնիկա	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,130	304,045	15,265	11,090	6,487	356,017
Ավելացում	116,538	117,682	553	18,367	8,717	261,857
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	4,291	888	-	1,008	529	6,716
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	139,959	422,615	15,818	30,465	15,733	624,590
Ավելացում	31,759	180,740	-	18,790	48,191	279,480
Ներքին տեղաշարժ	-	2,740	-	-	(2,740)	-
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	(23,441)	(4,312)	-	(6,248)	(2,523)	(36,524)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	148,277	601,783	15,818	43,007	58,661	867,546
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում						
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,306	179,566	9,730	4,509	1,934	197,045
Տարվա հաշվարկ	5,973	39,038	2,129	3,661	2,066	52,867
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	233	270	-	296	142	941
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,512	218,874	11,859	8,466	4,142	250,853
Տարվա հաշվարկ	21,310	64,877	1,290	8,901	2,489	98,867
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	(3,149)	(2,114)	-	(2,091)	(843)	(8,197)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,673	281,637	13,149	15,276	5,788	341,523

	Շենքեր և շինու- թյուններ	Տրանսպոր- տային միջոցներ և տնտեսական գույք	Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ծախսումներ	Համակարգչա- յին տեխնիկա	Այլ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք						
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,447	203,741	3,959	21,999	11,591	373,737
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,604	320,146	2,669	27,731	52,873	526,023

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է իրացման ծախսերին՝ 30,077 հազար ՀՀ դրամ և վարչական ծախսերին՝ 68,790 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ իրացման՝ 13,296 հազար ՀՀ դրամ, վարչական՝ 39,571 հազար ՀՀ դրամ):

13 Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համա- կարգչային ծրագրեր	Բջջային հավելված	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	95,953	7,957	103,910
Ավելացում	216,126	18,451	234,577
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	312,079	26,408	338,487
Ավելացում	89,282	540	89,822
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	401,361	26,948	428,309
Կուտակված ամորտիզացիա			
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	84,352	4,709	89,061
Տարվա հաշվարկ	56,005	3,123	59,128
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	140,357	7,832	148,189
Տարվա հաշվարկ	34,907	18,577	53,484
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	175,264	26,409	201,673
Հաշվեկշռային արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	171,722	18,576	190,298
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	226,097	539	226,636

Ամորտիզացիայի ծախսը բաշխվել է իրացման ծախսերին:

14 Վարձակալություն

14.1 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	Գրասենյակային տարածք
Սկզբնական արժեք	
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	562,830
Ավելացում	497,503
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	21,070
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,081,403
Ավելացում	249,595
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	(115,447)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,215,551
Կուրակված մաշվածություն և արժեզրկում	
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	146,026
Տարվա հաշվարկ	80,894
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	2,853
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	229,773
Տարվա հաշվարկ	145,247
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	(18,475)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	356,545
Հաշվեկշռային արժեք	
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	851,630
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	859,006

14.2 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ոչ ընթացիկ	799,842	813,696
Ընթացիկ	148,649	111,960
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	948,491	925,656

Խումբը հիմնականում վարձակալում է գրասենյակային տարածքներ: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

Ապագա նվազագույն վարձավճարներն արտացոլված են ստորև.

	Նվազագույն վարձավճարներ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Մեկ տարվա ընթացքում		
Վարձավճարներ	258,257	221,528
Ֆինանսական ծախս	(109,608)	(109,568)
	148,649	111,960
Երկրորդից հինգերորդ տարիների ընթացքում		
Վարձավճարներ	702,183	738,817
Ֆինանսական ծախս	(286,908)	(290,878)
	415,275	447,939
Հինգ տարվանից հետո		
Վարձավճարներ	492,791	483,064
Ֆինանսական ծախս	(108,224)	(117,307)
	384,567	365,757
Զուտ ներկա արժեք	948,491	925,656

15 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	81,094	48,809
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում (տե՛ս Ծանոթագրություն 11)	9,452	30,305
Արտարժույթի վերահաշվարկման տարբերություն	(9,340)	1,980
Տարեվերջի մնացորդ	81,206	81,094

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հեղաձգված հարկային ակտիվներ				
Տրված փոխառություններ	4,563	(2,170)	-	2,393
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	178,508	26,206	(20,675)	184,039
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	52,286	12,336	(7,414)	57,208
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	10,307	(5,052)	(645)	4,610
	245,664	31,320	(28,734)	248,250

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	164,570	21,868	(19,394)	167,044
	164,570	21,868	(19,394)	167,044
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	81,094	9,452	(9,340)	81,206

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Տրված փոխառություններ	6,521	(1,958)	-	4,563
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	89,212	85,418	3,878	178,508
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	24,554	26,260	1,472	52,286
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	6,824	3,210	273	10,307
	127,111	112,930	5,623	245,664
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	78,302	82,625	3,643	164,570
	78,302	82,625	3,643	164,570
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	48,809	30,305	1,980	81,094

16 Տրամադրված փոխառություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Փոխառություններ բաժնետիրոջը	1,164,530	768,673
Միևնույն վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություն	126,410	114,353
Այլ	-	7,974
	1,290,940	891,000

Խմբի բաժնետիրոջը՝ Շուշանիկ Հարությունյանին տրամադրված փոխառությունները ցապահանջ են և անտոկոս:

Տրամադրված փոխառությունները ներառում են նաև միևնույն վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությանը՝ «Օնլայն Շոփինգ Նեթվորք» ՍՊԸ-ին անտոկոս տրամադրված փոխառությունը, որը ենթակա է մարման 2025թ.: Փոխառության իրական արժեքը որոշվել է՝ զեղչելով դրամական հոսքերը 10.5% շուկայական տոկոսադրույքով:

Ծանոթագրություն 26.2-ում ներկայացված են պարտքային դիսկի և ակնկալվող պարտքային դիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26.1՝ տրված փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

17 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	409,142	364,651
Դեբիտորական պարտքեր միջնորդներից հավաքագրված կանխիկի դիմաց	143,616	178,284
Այլ դեբիտորական պարտքեր	11,929	35,303
Ակնկալվող պարտքային կորուստների համար պահուստ	(177,268)	(101,358)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	387,419	476,880
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավճարներ	1,441,911	1,031,306
Կանխավճարված հարկեր	205,112	178,518
Ակնկալվող պարտքային կորուստների համար պահուստ	(114,066)	(165,368)
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,532,957	1,044,456
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,920,376	1,521,336

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ապրանքների վաճառքից և ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 9 օր (2023թ.՝ 11 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Խմբի՝ համեմատական ժամանակաշրջանի բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը վերանայվել են արժեզրկման հայտանիշների առկայության ստուգման համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կորուստի գծով պահուստի մնացորդը համադրվում է տարեսկզբի մնացորդի հետ հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Կորուստների գծով պահուստը, տարեսկզբի մնացորդ	266,726	124,813
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	24,608	141,913
Կորուստների գծով պահուստը, տարեվերջի մնացորդ	291,334	266,726

Ծանոթագրություն 26.2-ում ներկայացված են պարտքային դիսկի և ակնկալվող պարտքային դիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները: Արժեզրկման պահուստի ընթացիկ և համադրելի գումարները հաշվարկելիս կիրառվել է ՖՀՄՍ 9-ի՝ ակնկալվող կորուստների մոդելը:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26.1՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

18 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային հաշիվներ	66,239	264,085
Այլ	10,863	9,756
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	77,102	273,841

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26.1՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների արժույթների բացահայտման համար:

19 Սեփական կապիտալ

19.1 Կանոնադրական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը վերահսկվում է ՀՀ քաղաքացի՝ Շուշանիկ Հարությունյանի կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնեմասի 100%:

2023 թվականին Ընկերության մասնակիցը կատարել է 40,393 հազար ՀՀ դրամի կանոնադրական կապիտալի համալրում:

Ընկերության միակ մասնակիցը գրավադրել է իր բաժնեմասն Ընկերությունում՝ բանկային վարկերն ապահովելու համար:

19.2 Շահաբաժիններ

2024թ. շահաբաժին չի հայտարարվել և չի վճարվել, իսկ 2023թ. 807,848՝ հազար ՀՀ դրամ հայտարարվել և վճարվել է Ընկերության միակ մասնակցին:

20 Վարկեր և փոխառություններ

	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային վարկեր	264,668	508,107	347,946	221,003
Բանկային լիզինգ	51,970	-	-	-
Այլ	-	44,505	-	-
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	316,638	552,612	347,946	221,003

Արտարժույթային բանկային վարկերը ենթակա են մարման 2028 թ. և ունեն տարեկան 9% միջին տոկոսադրույք (2023թ.՝ 9% տոկոսադրույք), իսկ դրամային բանկային վարկերը մարվում են 2027թ. և կրում են տարեկան 13% միջին տոկոսադրույք (2023թ.՝ 13% տոկոսադրույք):

Ընկերության միակ մասնակիցը գրավադրել է իր բաժնեմասն Ընկերությունում որպես բանկային վարկերի ապահովման միջոց: Ի լրումն, բանկային վարկերն ապահովված են կապակցված կողմերի անձնական երաշխավորություններով և գույքով:

Վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ զեղչման ազդեցությունն էական չէ:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26.1՝ վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

21 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	849,534	244,438
Պարտավորություններ աշխատակիցներին	94,039	120,335
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	41,662	56,407
Հետաձգված եկամուտ	23,757	41,291
Հաշվեգրված ծախսեր	14,063	14,063
Այլ	40,731	27,781
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,063,786	504,315

Ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է միջինը 2 ամիս (2023թ.՝ 1 ամիս): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Խումբն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Խմբի արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 26.1-ում:

22 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Խմբի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Վարկեր և փոխառություն- ներ	Վարձակա- լության գծով պարտավո- րություններ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	421,835	474,539	896,374
Դրամային հոսքերից			
Ստացված գումար	655,985	-	655,985
Մարումներ	(310,467)	(120,841)	(431,308)
Վճարված տոկոսներ	(30,496)	-	(30,496)
Ոչ դրամային հոսքերից			
Սկզբնական ճանաչում	-	497,503	497,503
Տոկոսի հաշվեգրում	29,669	61,834	91,503
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	7,089	12,621	19,710
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	773,615	925,656	1,699,271
Դրամային հոսքերից			
Ստացված գումար	181,348	-	181,348
Մարումներ	(315,135)	(267,655)	(582,790)
Վճարված տոկոսներ	(55,394)	-	(55,394)

	Վարկեր և փոխառություն- ներ	Վարձակա- լության գծով պարտավո- րություններ	Ընդամենը
Ոչ դրամային հոսքերից			
Իրական արժեք	-	249,595	249,595
Տոկոսի հաշվեգրում	55,396	118,986	174,382
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	24,754	(78,091)	(53,337)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	664,584	948,491	1,613,075

23 Կապակցված կողմեր

Խմբի կապակցված կողմերը ներառում են բաժնետիրոջը, միևնույն վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններին, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

Խումբը վերահսկվում է ՀՀ քաղաքացի Շուշանիկ Հարությունյանի կողմից, որին պատկանում է Խմբի բաժնեմասի 100%:

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Խմբի և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ

	2024թ.	2023թ.
Մասնակից		
Փոխառությունների տրամադրում	434,911	1,615,010
Փոխառությունների մարում	27,230	820,714
Ծառայությունների ձեռքբերում	-	3,796

Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ

Ապրանքների վաճառք և ծառայությունների մատուցում	103,546	51,984
Ծառայությունների ձեռքբերում	2,164,998	2,316,765
Փոխառությունների մարում	-	25,828
Տոկոսային եկամուտի հաշվեգրում	12,057	10,879

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Մասնակից		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,192	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	596
Տրամադրված փոխառություններ	1,164,530	768,674

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,133,483	838,769
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	435,415	-
Տրամադրված փոխառություններ	126,410	114,353

Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Խմբի տնօրենն է Շուշանիկ Հարությունյանը, որը հանդիսանում է նաև Խմբի միակ մասնակիցը:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը և նրանց անմիջական ազգականները ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել են հետևյալ վարձատրությունը.

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	40,447	31,250

24 Պայմանականություններ

24.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Խումբը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Խմբի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Խումբը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

24.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Խումբը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Խումբը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

25 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

25.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.10-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Տրամադրված փոխառություններ	1,290,940	891,000
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր ¹	387,419	476,880
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	77,102	273,841
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,755,461	1,641,721

¹Այս գումարներն արտացոլում են միայն առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	664,584	552,612
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	948,491	925,656
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,063,786	504,315
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	2,676,861	1,982,583

Յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիք մանրամասն ներկայացված է համապատասխան ծանոթագրությունում:

Ֆինանսական գործիքների ռիսկային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

Գործիքների իրական արժեքի չափումները բացահայտված են Ծանոթագրություն 27-ում:

26 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ էսումբը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

26.1 Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում էսումբը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթի ռիսկ

Խումբը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Խմբի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Խմբի՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Խմբին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Տեսգե
Ֆինանսական ակտիվներ			
Տրամադրված փոխառություններ	515,810	-	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	165,841	-	118,014
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23,094	-	17,857
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	704,745	-	135,871
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	489,780	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	665,524
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	773,222	19,527	43,126
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	1,263,002	19,527	43,126
Զուտ արդյունք	(558,257)	(19,527)	92,745

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Տեսգե
Ֆինանսական ակտիվներ			
Տրամադրված փոխառություններ	554,850	-	7,794
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	693,780	-	71,830
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	73,026	39	10,482
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,321,656	39	90,106
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	716,631	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	594,495
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	124,877	48,493	28,788
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	124,877	48,493	28,788

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.

ԱՄՆ դոլար

Եվրո

Տենգե

Զուտ արդյունք	1,196,779	(48,454)	61,318

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Խմբի զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և տենգեի նկատմամբ դրամի 5% (2023թ.՝ 5%) աճին/նվազմանը: 5%-ը ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 5%-ով (2023թ.՝ 5%):

Դրամի արժևորումն համապատասխան արժույթի նկատմամբ 5%-ով (2023թ.՝ 5%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը Խմբի շահույթի կամ վնասի վրա.

	2024թ.	2023թ.
ԱՄՆ դոլարի ազդեցությունը	27,913	(59,839)
Եվրոյի ազդեցությունը	976	2,423
Տենգեի ազդեցություն	(4,637)	(3,066)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Խմբի՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

26.2 Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Խումբը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Խմբի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Խմբի պարտքային ռիսկն առաջանում է հետևյալ ֆինանսական ակտիվներից.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Տրամադրված փոխառություններ	1,290,940	891,000
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	387,419	476,880
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	77,102	273,841
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,755,461	1,641,721

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է Խմբային հիմունքով՝ ելնելով Խմբի պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է դրանք տարբեր բանկերում և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Խումբը շարունակաբար հսկում է հաճախորդների պարտքի հատկանիշները: Եթե հնարավոր է, օգտագործվում են նաև հաճախորդների վերաբերյալ արտաքին վարկանիշներ և/կամ հաշվետվություններ: Խմբի քաղաքականությունն է համագործակցել միայն վճարունակ գործընկերների հետ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ներառում են մեծ քանակությամբ հաճախորդներ տարբեր արդյունաբերական և աշխարհագրական գոտիներում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Խումբը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, ինչպիսիք են ժամկետանց օրերը, պատմական պարտքային կորուստները և մակրոտնտեսական գործոնները: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով պարտքային ռիսկի կարճաժամկետ բնույթը՝ մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում էական չի:

Երբ հավանական չէ առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Հաշիվ-ապրանքագրի ամսաթվից հետո 365 օրվա ընթացքում վճարում չկատարելը և Խմբի հետ այլընտրանքային վճարման վերաբերյալ համաձայնության չգալը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ:

Ելնելով վերը նկարագրվածից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդները համապատասխանաբար կազմել են՝ 177,268 հազար դրամ և 101,358 հազար դրամ:

26.3 Իրացվելիության ռիսկի վերլուծություն

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Խումբը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Խմբի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Խումբը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական հոսքերը:

2024թ.

	Առևտրային և կրեդիտորական պարտքեր	Պարտավո- րություն ֆինանսական վարձակա- լության գծով	Վարկեր և փոխառություն- ներ	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	<i>անորոշ</i>	13.2%	8% - 13%	
Մինչև 6 ամիս	957,636	74,325	64,845	1,096,806
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	74,325	169,127	243,452
1-5 տարի	-	415,275	430,610	845,885
Ավելի քան 5 տարի	-	384,567	-	384,567
	957,636	948,491	664,582	2,570,709

2023թ.

	Առևտրային և կրեդիտորական պարտքեր	Պարտավորություն ֆինանսական վարձակա- լության գծով	Վարկեր և փոխառություն- ներ	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	անորոշ	13.2%	9% - 13%	
Մինչև 6 ամիս	378,836	55,980	119,833	554,649
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	55,980	101,170	157,150
1-5 տարի	-	447,939	552,612	1,000,551
Ավելի քան 5 տարի	-	365,757	-	365,757
	378,836	925,656	773,615	2,078,107

Խումբն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները, տրամադրված փոխառությունները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Խմբի ընթացիկ ֆինանսական ակտիվները գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից դրամական հոսքերը պայմանագրով ենթակա են ստացման 2 ամսվա ընթացքում, իսկ տրամադրված փոխառությունների հիմնական մասը ցայսփոխ է:

27 Իրական արժեքի չափում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է

Խմբի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքները համարվում են իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները, տրամադրված փոխառությունները, ժամկետային ավանդները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են, ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ կիրառելով այն շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Խումբը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով: Ամենազգալի փոփոխականը զեղչման տոկոսադրույքն է:

Խմբի ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2 մակարդակում:

28 Կապիտալի ռիսկի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Խումբն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Խմբի կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից որը ներառում է թողարկված փայերը ու կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են փոխառությունները, որոնք բացահայտված են Ծանոթագրություն 20-ում:

Ղեկավարությունը գնահատում է Խմբի կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ լծակավորումից (լեվերիջ): Հաշվի են առնվում Խմբի վարկերի տարբեր դասերի ստորադասության մակարդակները: Խումբը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Խումբը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «զուտ պարտքի» և «ճշգրտված սեփական կապիտալի» հարաբերակցությունը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Զուտ պարտք		
Փոխառություններ	664,584	773,615
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	77,102	273,841
	587,482	499,774
Ճշգրտված սեփական կապիտալ		
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	2,322,659	1,596,073
	2,322,659	1,596,073
Զուտ պարտքի և ճշգրտված սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից	0.25	0.31